

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITALIE
ASSOCIAZIONE AMICI DELL'ITALIA

Zpravodaj

ročník: **XXIII** • číslo: **1**
rok: **2018** • Společnosti přátel Itálie

Adresa redakce:

Vocelova 602/3
120 00 Praha 2

Internet:

eva.poddana@prateitalie.eu
www.prateitalie.eu

Číslo účtu:

4200582242/6800

Odpovědná redaktorka:

Eva Poddaná
Tel.: +420 603 413 962

Náklad:

430 výtisků

Sazba a tisk:

Firma KELOC PC, spol. s r.o.,
náměstí SNP 32, 613 00 Brno

Uzávěrka tohoto čísla:

12. března 2018

Úvodem

Buongiorno tutti!

Zdravím všechny s prvním číslem Zpravodaje v roce 2018. Vychází trochu později, konečný termín pro dodání příspěvků jsem několikrát posouvala. Chápu, že každý má mnoho svých povinností a málo času na napsání a poslání zajímavého příspěvku do našeho Zpravodaje. Je to asi dáno i tím, že je mnohem jednodušší poslat elektronickou pozvánku, v průběhu akce pořídit několik fotografií a jednoduše je umístit na FB profil – je to prostě tak, nová doba si žádá nové věci. Snad i tak se ale dozvíte alespoň něco zajímavého a to hlavně naši členové, kteří sociální sítě a elektronickou komunikaci příliš nevyužívají. Navíc Zpravodaj zůstává, ale zprávy na Facebooku se v množství a čase ztrácí.

Z organizačního hlediska bych Vám ráda sdělila, že na podzim roku 2017 byly podány návrhy změny Zápisu do Obchodního rejstříku a všechny údaje byly uvedeny do souladu se stávajícím Občanským zákoníkem. Ještě před koncem loňského roku se podařilo dosáhnout zapsání SPI, z.s. a všech ostatních pobočných spolků.

Členská databáze je po odstranění neplacících členů očištěná a díky spolupráci pobočných spolků dále aktualizována.

Na základě našich Stanov rozhodlo představenstvo SPI o zvýšení minimálních členských poplatků na rok 2018 na 300 Kč, pro důchodce a studenty 150 Kč. Ke zvýšení došlo po více než 10 letech a nemyslím si, že by byl příspěvek jakkoli nepřiměřený. Dostala jsem pouze jediný e-mail, že 300 Kč je příliš, a naopak jsem všimla, že v prvních měsících tohoto roku mnoho členů přispělo dokonce vyšší částkou. Děkujeme, vážíme si Vaší podpory!

Mám radost ze všech Vašich nových aktivit a velmi mě potěšila zpráva od našeho dlouholetého člena Vojtěcha Munzara – poslance Poslanecké sněmovny PČR, kterou najdete jako první v rubrice Naši přispěvatelé – hezké čtení.

Eva Poddaná

Uhradili jste členský příspěvek za rok 2018?

Na tomto místě se pravidelně objevoval stejný text s dotazem, zda jste již splnili Vaši členskou povinnost za příslušný kalendářní rok a zaplatili členský příspěvek. Postupně jsem došla k závěru, že protože je již léta stejný, nikdo ho nečte..... Jak by jinak mohl někdo zjistit na konci roku 2017, že stále posílá příspěvky na účet u České spořitelny, který byl ke konci roku 2015 zrušen?

Omezím se tedy jen na fakta:

- Minimální členský příspěvek pro rok 2018 je 300 Kč, pro studenty a důchodce je to 150 Kč.
- Pro identifikaci platby prosím uvádějte jako variabilní symbol Vaše členské číslo, pokud ho neznáte, uveďte Vaše jméno a příjmení, případně za jaké roky příspěvek platíte. Když banka přijme platbu s poznámkou SPI 2018, popř. Členský příspěvek 2018 – tak nemám možnost, jak ji přiřadit.
- Veškeré informace o platbách příspěvků najdete na www.prateleitalie.eu a na vše se můžete zeptat na e-mailové adrese eva.poddana@prateleitalie.eu nebo na telefonním čísle 603 413 962.
- Jak jistě víte, pro neplacení členských příspěvků po dobu dvou roků a neuhrazení dlužné částky ani do dvou měsíců po upozornění, Vám bude podle stanov SPI členství zrušeno.
- Každý člen může zvážit své možnosti, jak dále finančně přispívat k dalšímu rozvoji činnosti společnosti i vyšší částkou.

Eva Poddaná

**Aktuální číslo účtu je
4200582242/6800
u SBERBANK.**

Původní účet vedený u České spořitelny byl ke konci roku 2015 zrušen. Z důvodů neefektivnosti již nejsou do Zpravodaje vkládány poštovní poukázky.

Vážené přítelkyně a přátelé Itálie,

mám velikou radost, že Vás mohu prostřednictvím Zpravodaje Společnosti přátel Itálie informovat o tom, že byla v Poslanecké sněmovně ustavena Meziparlamentární skupina přátel ČR – Itálie, jejíž mám tu čest být pro toto volební období předsedou. Těší mě to o to více, že jsem dlouholetým členem Společnosti přátel Itálie.

Máme na co navazovat. Po násilném přerušení vztahů v době totality se spolupráce mezi našimi zeměmi začala opět rozvíjet. A to nejen v kulturní oblasti, ale také v oblasti ekonomické. Itálie je šestým nejdůležitějším obchodním partnerem České republiky, v roce 2016 hodnota česko-italské obchodní výměny překonala 11, 6 mld. eur. V naší zemi neustále roste italská komunita, která zde našla nový domov. S ní přicházejí nové investice. Stejně tak se rozvíjí český export do Itálie.

Italská kultura nás ovlivňuje už od nepaměti. Naši historii, naše umění, naši architekturu. Velký rozvoj zažívá turismus, jen málokterý Čech nepoznal nějaké místo v Itálii, málokterý Ital nebyl v „bella Praga“. Itálie nás dnes ovlivňuje v mnohém, v gastronomii, módě, ale i ve využívání moderních technologií. Stejně tak je v Itálii pojem české sklo, české pivo, automobily a kvalita průmyslových výrobků.

Úkolem Meziparlamentární skupiny přátel ČR – Itálie bude pomoci vzájemné vztahy rozvíjet, spolupracovat s Italským velvyslanectvím, Italským kulturním institutem, Česko-italskou obchodní a průmyslovou komorou. A samozřejmě se Společností přátel Itálie. Těším se na spolupráci s Vámi.

Vojtěch Munzar

Dva rozhovory

Minule jsem jel do Itálie autobusem (z Florence do Florencie) a potom dále vlakem do Grosseta. Na cestě jsem měl dva rozhovory, které mi utkvěly v paměti.

Jeden byl na nádraží ve Florencii. Kromě starších, mechanických ukazatelů příjezdů vlaků na každém nástupišti jsou ještě monitory, kde je také napsáno, odkud a kdy který vlak jede. Na monitoru v hale jsem si našel, že mi jede vlak do Grosseta v 10:15 ze šestého nástupiště. Došel jsem na šesté nástupiště, kde stál vlak, zatím prázdný – bylo ještě dost času. U vstupu na nástupiště byl další monitor, na kterém bylo napsáno, že z tohoto nástupiště pojede v 10:15 vlak do Grosseta. Na celém vlaku jsem nenašel jedinou stopu po údajích, jestli tento vlak tam jede. Došel jsem až k lokomotivě, kde stál venku mladší, slušně vypadající pán. Začal jsem si já tím, že jsem se ho zeptal:

„Dobrý den. Tenhle vlak jede do Grosseta?“

Usmál se: „Kdo ví?“

Nalétl jsem mu, řekl jsem: „Tamhle na monitoru stojí, že odtud pojede vlak do Grosseta.“

„Na monitoru stojí lecos,“ upozornil mne vesele.

„Vy jste ztratil důvěru k údajům na monitorech?“ zeptal jsem se ho pobaveně.

„A nejen k těm!“ poznamenal.

Když jsem se na něj tázavě zahleděl, začal mi, stále s úsměvem, vysvětlovat: „Já si počkám, až také ten mechanický ukazatel ukáže, kam ten vlak má jet. Ukazují-li oba, monitor i ten mechanický, tentýž cíl, zvyšuje se pravděpodobnost, že ten vlak skutečně pojede tam, kam je napsáno. Ale jistě to není nikdy!“

„No a jak řešíte tuto vaši nedůvěru ve státní dráhy?“

„Neřeším ji vůbec, je to dobrodružství. Víte, že existují lidé, kteří jsou ochotni zaplatit za dobrodružství horentní sumy? A já ho mám tady zcela bez příplatku.“

Druhý rozhovor se odehrál v Bologni, kde zastavuje autobus na deset minut, na toaletu a kafe. Šel jsem na kafe do baru, servírka mne přivítala s úsměvem.

„Un macchiato caldo, per favore!“

„Volentieri!“ a podala mi, stále s úsměvem, báječně vonící kafe.

„Konečně po dlouhé době zase výborné italské kafe!“ pochvaloval jsem si.

„Jakto, vždyt' máte u vás dobré kafe, v Německu žije přece spousta Italů,“ začala si se mnou povídat.

„Slečno, já nejsem z Německa, já jsem z Česka.“

„Promiňte, nevěděla jsem. Mluvíte dobře italsky. Odkud z Česka?“

„Z Prahy.“

„Tam jsem ještě nebyla. Ale říkají, že je Praha krásná! Jednou se tam musím povídat.“

Dopil jsem a zaplatil: „Děkuji mockrát!“

„Rádo se stalo, přijďte příště zase!“

„Děkuji nejen za kafe, právě jste mi něco ukázala: nám v Praze nechybí dobré kafe, nám chybí ochota a úsměv!“

Její úsměv zrozpačitěl, tomu nerozuměla. Nemohla.

Ty dva rozhovory uvádím nejen pro zasmání, ale spíše k zamyšlení.

Jan Kříž

Gabriele D'Annunzio: „Musíme tvořit vlastní život, stejně jako tvoříme umělecké dílo.“

Básník, spisovatel, dramatik, proslulý dandy, legendární svůdce, válečný hrdina, letec, Commandante z Fiume, knížete z Montenevoso, inspirátor fašismu, to jsou jen některé životní role Gabriele D'Annunzia. Narodil roku 1863 v Pescaře (kraj Abruzzo) jako prvorozený syn do středostavovské rodiny. Již jeho otec si však – vzhledem k synovu pozdějšímu životu téměř prorocky – plebejsky znějící příjmení Rapagnetta změnil na honosné D'Annunzio. Po úspěchu básnické prvotiny *Primo vere*, kterou napsal a vydal ještě jako šestnáctiletý student, vyšel v Miláně roku 1889 jeho první a ihned mimořádně úspěšný román *Il Piacere* (Rozkoš). Děj románu byl ve své době vysoce aktuální, odehrával se v reálném prostředí i čase s odkazy na italskou současnost i politické dění. Následovaly romány *L'Innocente* (Nevinný), *Trionfo della morte* (Triumf smrti) a mnohé další, všechny mimořádně úspěšné. D'Annunziův literární styl byl nejen velmi aktuální, ale také neobyčejně bohatý, květnatý, plný neobyklých obrátů a novotvarů. D'Annunzio obohatil itaštinu o mnohá nyní známá a běžná slova, například *automobile* (navíc v ženském rodě, protože, jak tvrdil, auto je žena: pohybuje se s grácií, je stejně svůdné, štíhlé, oblé, ale i nespolehlivé a může patřit komukoli), dal jména dodnes známým italským produktům (*Amaro Montenegro*) či firmám (*SAIWA*), vymyslel loga a mota společností (*Caproni*) nebo

vedl na trh i své vlastní produkty (parfém Acqua Nunzia). Díky jeho intervenci se dokonce změnil i gramatický rod řeky Pijavy z ženského la Piave na il Piave, protože „jako muž“ čelila náporu nepřátel. Od počátku své literární kariéry se také vyslovoval i k aktuálním událostem, kritizoval tehdejší italskou zaostalost, nikdy ho však nezajímaly konkrétní osudy běžných lidí, bída či těžké životní podmínky, naopak, byl vždy mužem velkých gest bez ohledu na reálné možnosti i dopady. Gabriele mistrně ovládal umění sebeprezentace, zviditelňoval se prostřednictvím médií a svými veřejnými projevy, byl skvělý rétor. Velmi barvitý a sledovaný byl i jeho intimní život. Jednou z jeho četných milenek byla herečka Eleonora Duseová, konkurentka Sarah Bernhardtové. Nenapravitelný svůdník měl však doslova tisíce „múz“ a svojí mimořádnou náklonností k ženám byl proslulý.

V roce 1907 po sérii více či méně slavných her dopsal svoji divadelní tragédii La nave (Lod'), jež se odehrává v Benátkách a obsahuje četné narážky na neuspokojivý stav Amarissimo Adriatico (přehořkého Jadranu), který „úpí“ pod rakouským jhem. D'Annunzio svému publiku dokázal barvitě představit zářící budoucnost imperiální Itálie založenou na vynikající minulosti, která musí být znovuoživena, aby Itálie opět získala místo, které jí v dějinách náleží. Nejlepší a jedinou možnou cestou pro něj byla válka, vítězná válka, a zisk ztracených i zcela nových území. Jako mnozí jiní soudil, že válka očistí svět od mnoha nešvarů, které přisuzoval především strnulé buržoazní společnosti. I on se ztotožňoval s heslem futuristů, že válka je jedinou hygienou lidstva, ostatně autor futuristického programu Filippo Tomaso Marinetti byl v této době jeho přítelem a nadšeným obdivovatelem. D'Annunzio, ač mu bylo již 52 let, se nechal zapsat jako válečný dobrovolník a byl připraven aktivně bojovat. A i když jeho role ve válce byla do značné míry propagandistická, mnoha vojenských akcí se skutečně osobně zúčastnil, a to především v kokpitu letadla. Na počátku roku 1916 utrpěl i vážné zranění a přišel o oko. V roce 1918 se účastnil výpravy, která se do dějin zapsala jako Beffa di Buccari, tedy Žert v Bakar-ské zátoce. Tři malé motorové lodě MASS vyrazily do malého přístavu Bakar (italsky Buccari) v dnešním Chorvatsku, kde byly zakotveny lodě rakouského válečného námořnictva, podařilo se jim nepozorovaně proplout nepřátelskými vodami a vystřelit několik torpéd. D'Annunzio také o přístavní bóje rozbil láhve naplněné barvami italské národní trikolóry a rozhodil letáky s posměšným textem. Celá akce byla z vojenského hlediska poněkud nesmyslná, ale následná medializace učinila z tohoto dobrodružství příklad nezměrné italské odvahy, a pozvedla tak morálku vojáků zdecimovaných neúspěchy u Caporetta. Ve stejném duchu se nesla i další akce, takzvané Volo su Vienna, tedy let ze severní Itálie nad nepřátelskou Vídeň a zpět. Šlo o dobrodružný kousek, který předznamenal rodící se éru slavných dálkových letů a obdivovaných leteckých hrdinů. Tento kousek komentovala snad veškerá světová média, D'Annunziova popularita nemohla být větší. Nyní nikdo nepochyboval, že je živoucí legendou, superhrdinou.

Po ukončení války si Itálie sice na úkor bývalého Rakousko-Uherska připojila některá území, ale mnohá jiná, o která usilovala, získala nově vzniklá Jugoslávie. D'Annunzio a jeho četní obdivovatelé rozhodně nebyli jediní, kdo byl s pováleč-

ným vývojem nespokojen. Zmračeným vítězstvím argumentovali také členové nacionalistické organizace Fasci italiani di combattimento (oficiálně vznikla v březnu téhož roku a navázala na starší Fasco d'Azione rivoluzionaria), tedy budoucí fašisté v čele s Mussolinim. Mezi nejradikálnější patřili také tzv. arditi (stateční či odvážní), jak si říkaly skupiny bývalých, často elitních vojáků neschopných zvyknout si na život v nových podmínkách. Velmi radikální byli také futuristé, umělci a jejich sympatizanti sdružení na základě Marinettiho manifestu z roku 1909. Nejbolestněji cítili nepřipojení města Rijeka, italsky Fiume. Toto město s převahou italsky mluvícího obyvatelstva tvořilo určitý ostrov v jinak slovanském osídlení, a tak značné části jeho obyvatel i většině Italů přišlo logické, že bude připojeno právě k Itálii. Když se obyvatelé Fiume proti rozhodnutí vítězných mocností vzbouřili, D'Annunzio se postavil do jejich čela. Předpokládal, že tato akce způsobí pád vlády a revizi Pařížských dohod, doufal i ve výraznější a aktivní podporu široké veřejnosti, dokonce uvažoval i o možnosti pochodu na Řím a převzetí kontroly nad celým italským územím. Idea Marcia su Roma (Pochod na Řím) realizovaná Mussolinim roku 1922 se tedy zrodila již v roce 1919 v hlavě Gabriele D'Annunzia. A nebyla zdaleka jedinou ideou, kterou politicky mnohem obratnější Benito Mussolini od svého vzoru převzal.

Poválečná nelehká situace dobrodruhům ve Fiume nejprve přála. Gabriele D'Annunzio byl na svém vrcholu, Fiume prohlásil za Città di Vita – Město života a zavedl pravidla, která znamenala vznik jakéhosi ostrova naprosté svobody, volnosti, umění, krásy a lásky. Městské autority povolovaly i realizovaly rozvody, pěstovala se volná láska, byla legalizována homosexualita, nepotíralo se užívání drog. Město pohltila extáze svobody a anarchie v mnohém připomínající pozdější hnutí květinových dětí včetně inspirací ve východních náboženstvích, józe, životu v souladu s přírodou, veganstvím, nudismem a podobně. „Idylu“ však brzy začal narušovat fatální nedostatek základních potřeb, D'Annunzio však hýřil neutuchající aktivitou (podpořenou také kokainem, který ve Fiume začal brát) a společně s jedním ze svých nejbližších spolupracovníků, jímž byl představitel italského revolučního syndikalismu Alceste de Ambris, připravil ústavu známou pod názvem Carta del Carnaro – Carnarská charta, jež je skutečně pozoruhodným dokumentem spojujícím zcela realistické pasáže, tehdy ovšem nesmírně revoluční a moderní, se vzletnými, navičními a někdy i úsměvnými nařízeními. Toto „fiumské dobrodružství“ ukončily až tzv. Natale di Sangue (Krvavé Vánoce), kdy město z moře rozstřílelo italské vojsko.

D'Annunzio byl přesvědčen, že je prvním a největším z žijících Italů, vyvoleným pozvednout svůj národ k mimořádným činům. Proto značně zhrzeně sledoval, jak jeho gesta, slovník, jeho schopnost komunikovat s davem, dokonce i jím znovuzavedený titul duce, uniformy, popěvky i pozdrav převzalo fašistické hnutí v čele s Mussolinim. Mussolini si toho byl vědom, tušil, že má v postavě žijící legendy velkého rivala a jeho vliv nepodceňoval. Ze státních peněz financoval jeho velmi nákladný život, hlásil se k jeho odkazu, díky jeho intervenci mu Vittorio Emanuele III. udělil titul knížete z Montenevoso. Mussolini zkrátka plnil stárnoucímu muži závislému na kokainu a sexu jakékoliv přání, jen aby jej udržel v uctivé vzdálenosti od reálné politiky, což se mu podařilo.

D'Annunzio se tehdy se vši energií pustil do posledního svého velkého „uměleckého díla“ – Vittoriale degli Italiani, památníku italské (a jeho vlastní) velikosti. Devět hektarů velký park s rozlehlou vilou a mnoha dalšími více či méně bizarními stavbami na svazích břehu Gardského jezera v Gardone della Riviera je v mnoha směrech naprosto neopakovatelný a pozoruhodný. Původní poměrně skromnou zahradu a vilu Cargnacco D'Annunzio rozšířil a přejmenoval na Vittoriale. Rozlehlý pozemek pod jeho osobním vedením doplnily roztodivné stavby, které slouží dodnes jako muzea, dílčí vzpomínky na první světovou válku, Město života Fiume či jako památníky italského hrdinství. Každý rok projde tímto pitoreskním domem-muzeem až 200 000 návštěvníků, většinu z nich tvoří italští středoškoláci, pro něž je školní výlet do Vittoriale degli Italiani součástí studijních osnov. Gabriele D'Annunzio tedy, alespoň v Itálii, rozhodně není zapomenut.

Kateřina Hloušková

Praha magická

Tento stokrát použitý název se stále nejlépe hodí pro můj nový projekt, fotky staré Prahy s jejími kouzelnými zákoutími a křivolakými uličkami. Mne k němu hlavně inspiroval italský spisovatel Angelo Maria Ripellino názvem své knihy z roku 1973, kterou jsme si potají vzájemně půjčovali v samizdatovém vydání za minulého režimu. Prahu velmi miloval, byl rodákem z Palerma, kam jsem se nedávno vydal, abych si nafotil zase já jeho město, které mi taky učarovalo. Protože nejsem mistr slova jako on, vyjádřil jsem to svými fotkami palermských uliček a trhů a těší mne, že se mi v loňském roce s nimi podařilo na výstavě IMPRESSIONI zaujmout i jeho obyvatele, včetně pana starosty Leoluca Orlanda. Měl jsem v životě to štěstí, že jsem mohl celkem osm let žít a pracovat v Itálii a naučit se tam fotografovat stylem „street photo“. Po návratu domů jsem pokračoval v uličkách magické Prahy a žasnul, že i zde člověk může zachytit nádherné situace, které někdy berou dech. Není zde ovšem to středomořské světlo a uvolněnost lidí, a tak vše vychází zádumčivěji a trochu ve stylu Franze Kafky. Je to ale zase jiná přidaná hodnota, kterou oceňují hlavně návštěvníci z ciziny.

Jsem si vědom, že ukazovat fotografie kteréhokoli města jeho obyvatelům je dosti nevděčná úloha, protože sami už v něm vše stokrát viděli. Ale je to pro autora taky výzva. Měl jsem štěstí seznámit se kdysi s panem Josefem Sudkem, naším mistrem nad mistry, který uměl Prahu zachycovat svým nenapodobitelným způsobem. To byl Pan fotograf, který dokázal zachytit především světlo a obyčejné předměty uměl vyfotit tak, že vypadaly jako nadpozemské.

Nechci a nemohu se jakkoli srovnávat s touto katedrálou české fotografie, ale potěšilo mne, když mi tenkrát nad mými fotkami řekl: „Leze to, fešáku, leze to, jen tak dál, když budete pracovat s tou leicou alespoň 10 000 hodin, můžete mít dobré výsledky!“ Taky mi poradil, jak má vypadat dobrá fotka, která nestárne: „musí mít něco za rohem, ale to tam nesmí rvát!“ Snažím se řídit těmito jeho radami už skoro 50 let a výsledek posud'te sami. Byl jsem tenkrát velmi potěšen, když si pak o jednu moji italskou fotku řekl: „Poslechněte, tahle fotka by se mi hodila!“ Nemusím zdůrazňovat, jak mne potěšilo, že jsem mu ji mohl podepsat a že zůstala v jeho pozůstalosti. Je to záběr ze stolu v protisvětle z jedné římské trattorie.

Ale vrat'me se k naší Praze, fascinujícímu městu, které naši předkové nazývali Caput Regni, tedy Hlava království, a toulejme se spolu.

Pavel Kopp

Česko-italská přísloví podle syntaktických struktur

Po předešlém článku věnovanému historii a příslovím podle sémantického hlediska (Zpravodaj 2015, XX, 1) se tentokrát zaměříme na přísloví rozdělená podle syntaktického hlediska do čtyř skupin: parataxe, hypotaxe, jednověť struktury a neúplné struktury.

1. Parataxe – souřadnost je spojení vět nebo větných členů, kde jsou tyto prvky mluvnicky rovnocenné a nezávislé. Výraz **parataxe** je odvozen z řeckého slova pará = vedle a táxis = umístění, neboli také koordinace. S **parataxi** se v příslovích setkáváme poněkud zřídka.

Z českých přísloví uvádíme první tři, kdy je použita souřadící spojka a, ostatní přísloví jsou jen volně umístěná vedle sebe, tj. v **juxtapozici**.

1. (c) Lež má krátké nohy a daleko nedojde. (it) Le bugie hanno le gambe corte. (it) La verità va a cavallo, la bugia viene a piedi.
2. (c) Mnoho řečí a skutek utek. = (it) Chiacchiere non portano fatti. (it) Molte parole e pochi fatti. (it) Le chiacchiere non fanno farina.
3. (c) Podej čertu prst a chytí celou ruku. (it) Se gli dàì una mano, si prende anche il braccio. (it) A chi ti porge il dito, prendigli la mano.
4. (c) Vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá. (it) Ogni simile attira il suo simile. (it) Chi si somiglia, si piglia.
5. (c) Rychle nabyl, rychle pozbyl. = (it) Presto guadagnato, presto perso.
6. (c) Sejde z očí, sejde z mysli. (it) Lontano dagli occhi, lontano dal cuore.

7. (c) Sliby se slibují, blázni se radují. (it) Chi promette molto, non mantiene niente.
8. (c) Přátelé bud'me, dluhy si plat'me. (it) Patti chiari, amici cari. (it) Patti chiari, amicizia lunga.
9. (c) Dvakrát měř, jednou řež. (it) Cento misure e un taglio solo.
10. (c) Moudrému napověz, hloupého kopni. (it) A buon intenditore poche parole.
11. (c) Na chytrého mrkni, hloupého trkni. (it) A buon intenditore poche parole.
12. (c) Jedny rodiče se postarají o deset dětí, deset dětí se nepostará o jedny rodiče. (it) Una mamma campa cento figli e cento figli non campano una mamma. (it) Un babbo è buono a governar dieci figlioli, ma dieci figlioli non son buoni a governare un babbo.

II. Hypotaxe – podřadnost, je vztah, kdy jeden syntaktický prvek je závisle napojen na druhý. Výraz **hypotaxe** je odvozen z řeckého slova hypó = vedle a táxis = umístění, neboli také subordinace. Nejčastěji se uplatňuje v souvětích, kdy vedlejší věty jsou podřadně napojeny na hlavní větu nebo jinou vedlejší větu. S hypotaxí se v příslovích setkáváme často; jedná se o spojení alespoň jedné hlavní věty a jedné vedlejší (podmětné, předmětné, přívlastkové a příslovečné).

a) Přísluví s vedlejší větou podmětnou začínají v českých i italských příslovích zájmeny kdo = chi, co = quel che.

1. (c) Kdo pozdě chodí, sám sobě škodí. (it) Chi tardi arriva, male alloggia.
2. (c) Kdo hledá, najde. = (it) Chi cerca, trova.
3. (c) Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. (it) Chi la fa, l'aspetti.
4. (c) Kdo chce s vlky býti, musí s nimi výtí. (it) Chi va col lupo, impara a ululare. (it) Chi va con lo zoppo, impara a zoppicare.
5. (c) Co si kdo nadrobil, to si i sní. (it) Chi l'ha fatta, la beve. České přísloví zdůrazňuje sloveso jíst, zatímco italské přísloví pít = bere. (it) Chi rompe, paga.
6. (c) Kdo se dá na vojnu, musí bojovat. (it) Quando si è in ballo, bisogna ballare. V češtině je vyjádřena vytrvalost v boji, v italštině v tanci.
7. (c) Kdo seje vítr, sklízí bouři. = (it) Chi semina vento, raccoglie tempesta.
8. (c) Kdo se směje naposledy, ten se směje nejlépe. (it) Ride bene, chi ride ultimo. (it) Chi per ultimo ride, meglio ride.
9. (c) Kdo nic neriskuje, nic nemá. (it) Chi non risica, non rosica.
10. (c) Kdo chce moc, nemá nic. (it) Chi troppo vuole, nulla stringe.

11. (c) Kdo čeká, ten se dočká. (it) Chi la dura, la vince.
12. (c) Kdo se bojí, nesmí do lesa. (it) Chi ha paura, non vada alla guerra.
13. (c) Kdo šetří, ma za tři. (it) Soldi risparmiati, due volte guadagnati. Z důvodu zachování rýmu se v češtině šetří třikrát, v italštině jen dvakrát.
14. (c) Kdo nepracuje, at' nejí. (it) Chi non lavora, non mangia. (it) Chi lavora mangia, chi non lavora digiuna. Italské přísloví zahrnuje čtyři syntaktické tvary.
15. (c) Kdo mečem zachází, mečem schází. (it) Chi di spada ferisce, di spada perisce.
16. (c) Kdo dřív přijde, ten dřív mele. (it) Chi prima arriva, (meglio) macina / meglio s'accomoda / meglio alloggia.
17. (c) Kdo lže, ten krade. (it) Chi è bugiardo, è ladro. Opozice v českém přísloví je vyjádřena slovesy lhát/ krást, zatímco v italském podstatnými jmény lhář / zloděj = bugiardo – ladro.
18. (c) Kdo nic nedělá, nic nepokazí. (it) Chi non fa, non sbaglia / non falla.
19. (c) Kdo mlčí, souhlasí. = (it) Chi tace, acconsente.
20. (c) Kdo krade málo, jde vězení, kdo krade hodně, buduje si kariéru. = (it) Chi ruba poco va in galera, chi ruba tanto fa carriera. (it) A rubar poco si va in galera, a rubar molto si fa carriera.
21. (c) Není všechno zlato, co se třpytí. (it) Non è tutt'oro, quel che riluce.
22. (c) Co se doma uvaří, to se doma sní. (it) I panni sporchi si lavano in casa.
23. (c) Co není v hlavě, musí být v nohou. (it) Chi non ha buona testa ha buone gambe.

b) Přísloví s vedlejší větou předmětnou začínají zájmenem komu, co.

1. (c) Komu se nelení, tomu se zelení. (it) Chi fa il lavoro bene, raccoglie bene, chi fa il lavoro male, non raccoglie niente. V italském přísloví se jedná o vedlejší větu podmětnou a má čtyři syntaktické tvary. (it) Chi semina, raccoglie.
2. (c) Komu není z hůry dáno, v apatyce nekoupí. (it) Chi non ha da Dio, non lo trova dal medico.
3. (c) Komu není rady, tomu není pomoci. (it) Non c'è peggior sordo di quello che non vuol sentire.
4. (c) Co můžeš udělat hned, neodkládej na zítřek. (it) Non fare domani quel che puoi fare oggi.
5. (c) Co oči nevidí, to srdce nebolí. (it) Se occhio non vede, cuor non duole.

c) Přísloví s vedlejší větou přívlastkovou (nebo **vztažnou**) uvádí vztažné zájmeno který = che.

1. (c) Pes, který štěká, nekouše. = (it) Cane che abbaia non morde.

d) Přísloví s vedlejší větou příslovečnou jsou v našich příkladech zastoupena větami časovými, modálními a podmínkovými.

d1) Přísloví s vedlejší větou časovou jsou uváděná spojkami když, pokud, dokud, tak dlouho (až) = quando, finché, tanto.

1. (c) Když kocour není doma, myši mají pré (hody). (it) Quando manca la gatta / Quando la gatta non è in paese / Quando non c'è il gatto, i topi ballano.

2. (c) Když se dva perou, třetí se směje. (it) Tra i due litiganti il terzo gode.

3. (c) Když se kácí les, létají třísky. (it) Dove si fa la legna, rimangono le schegge.

4. (c) Když se chce, tak to jde. (it) Volere è potere.

5. (c) Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne. (it) Tanto va l'orcio alla fonte, o che si smanica, o che si rompe. (it) Tanto va la gatta al lardo, che ci lascia lo zampino.

6. (c) Pokud dýchám, tak doufám. (it) Finché c'è vita, c'è speranza. (it) Chi spera, spira. (che però vuol dire proprio il contrario in italiano)

7. (c) Neříkej hop, dokud nepřeskočíš. (it) Non dire oplà, finché non sei di qua /là. (it) Non cantar gloria innanzi la fine del salmo / prima della fine del salmo. (it) Non dire gatto / quattro finché non l'hai nel sacco.

8. (c) Kuj železo, dokud je žhavé. (it) Batti il chiodo / il ferro, finché è caldo.

d2) Přísloví s vedlejší větou modální jsou uváděná spojkami jak – tak = così – come.

1. (c) Jak si kdo ustele, tak si lehne. (it) Come ti fai il letto, così ti corichi.

2. (c) Čert není tak zlý, jak vypadá. (it) Il diavolo non è (così) brutto come (lo) si dipinge.

3. (c) Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. (it) Come si fa, si ha.

d3) Přísloví s vedlejší větou podmínkovou jsou uváděná spojkou kdyby = se. Samozřejmě ne vždy českému přísloví v hypotaxi odpovídá italské přísloví také v hypotaxi. Toté platí i u přísloví jiných skupin.

1. (c) Kdyby nebylo kdyby, nebylo by chyby. (it) Del giudizio del poi / Del senno di poi sono piene le fosse.
2. Kdyby bylo po vůli psí, nezůstalo by kobyly ve vsi. (it) Se a ogni cane che abbaia gli si lanciasse una pietra, non resterebbero pietre nella strada.
3. I kdybys svému psu nohu ut' al, stejně za tebou poběží. (it) Ogni cane riporta al suo padrone.
4. (c) Kdyby byly v prdeli ryby, nebylo by třeba rybníků. (it) Se il maiale volasse, non ci sarebbe denaro che lo pagasse.

III. Jednověté struktury (syntagmi monofrastici) představují

nejpočetnější skupinu. Přísloví obvykle obsahuje podmět a přísudek, který doplňuje předmět.

1. (c) Sytý hladovému nevěří. (it) Pancia piena non crede a quella vuota. (it) Il sano non crede al malato. V tomto přísloví máme v opozici podmět a předmět: sytý – hladový = sazio – affamato, plný – prázdný = pieno – vuoto, zdravý – nemocný = sano – malato.
2. (c) Všeho moc škodí. (it) Il troppo stroppia. (it) L'assai basta e il troppo guasta. V italštině máme parataxi.
3. (c) Mráz kopřivu nespálí. (it) La mala erba non muore mai.
4. (c) Lepší pozdě než nikdy. = (it) Meglio tardi che mai.
5. (c) Nejlepší obrana je útok. = (it) La migliore difesa è l'attacco.
6. (c) Zdání klame. = (it) L'apparenza inganna.
7. (c) Nikdo není bez chyb. = (it) Nessuno è senza difetti. (it) Chi è senza peccato / difetti, scagli la prima pietra.
8. (c) Trpělivost přináší růže. (it) La pazienza è l'arma dei forti. (it) Con la pazienza si vince tutto.
9. (c) Tichá voda břehy mele. (it) L'acqua cheta rovina i ponti.
10. (c) S jídlem roste chuť. (it) L'appetito vien(e) mangiando.
11. (c) Pýcha předchází pád. (it) Chi ha la superbia cade col muso nella merda.
12. (c) Příležitost dělá zloděje. (it) L'occasione fa l'uomo ladro.
13. (c) Není růže bez trní. = (it) Non c'è rosa senza spine.
14. (c) Vrána vráně oči nikdy nevyklove. (it) Il corvo non mangia il corvo. (it) Il lupo non mangia il lupo.
15. (c) Ruka ruku myje. (it) Una mano lava l'altra (e tutte e due lavano il viso).

16. (c) Jablko nepadá daleko od stromu. = (it) La mela non cade lontano dall'albero.
17. (c) Dvěma pánům nelze sloužit. = (it) Non si possono servire due padroni. (it) Non si può essere servi di due padroni.
18. (c) Na každého jednou dojde. (it) A ciascuno il suo. (it) Tutti i nodi vengono al pettine. (it) La verità vien sempre a galla.
19. (c) Žádné zlo netrvá věčně. (it) Male o bene a fine viene.
20. (c) Všechno zlo je k něčemu dobré. (it) Non tutto il male vien(e) per nuocere.
21. (c) Neštěstí nechodí samo. (it) I guai non vengono mai da soli.
22. (c) Tonoucí se stébla chytá. (it) Chi affoga si attaccherebbe ai rasoi. (it) Chi sta per annegare s'aggrappa agli spini.
23. (c) Chybami se člověk učí. (it) Sbagliando si impara.
24. (c) Čas všechny rány zhojí. (it) Il tempo sana ogni ferita. (it) Il tempo è la miglior medicina. (it) Il tempo guarisce tutti i mali.
25. (c) Jedna vlaštovička jaro nedělá. = (it) Una rondine non fa primavera.
26. (c) Pomalu dál dojdeš. (it) Chi va piano, va sano e va lontano (chi va forte, va alla morte).
27. (c) Každý je svého štěstí strůjce. (it) La fortuna è di chi ce l'ha.
28. (c) Risk je zisk. (it) Chi non risica, non rosica.
29. (c) Odvážnému štěstí přeje. = (it) La fortuna aiuta gli audaci.
30. (c) Opatrnost je matka moudrosti. = (it) La prudenza è madre di saggezza.
31. (c) Zahálka je počátek hříchu. (it) L'ozio è il padre dei vizi.
32. (c) Bez práce nejsou koláče. (it) Ogni fatica merita premio. (it) Senza fatica non si fa niente.
33. (c) Nové koště dobře mete. (it) La scopa nuova spazza bene la casa. (it) Granta nuova spazza bene tre giorni.
34. (c) Ranní ptáče dál doskáče. (it) Le ore del mattino hanno l'oro in bocca.
35. (c) Kovářova kobyla a ševcova žena chodí bosa. (it) Gli scarpai han sempre le scarpe rotte ed i sarti le pezze sul culo. (it) Il calzolaio ha le scarpe rotte.
36. (c) Dobré zboží se chválí samo. = (it) La buona merce si loda da sè.
37. (c) Žádný učený z nebe nespád. (it) Nessuno nasce maestro. (it) Non si nasce con la scienza infusa.
38. (c) Hlupák zůstane hlupákem. (it) Non si cava sangue da una rapa. (it) Chi nasce tondo, non può morire quadrato.

39. (c) Po bitvě je každý generálem. (it) Del senno di poi è pieno l'universo / sono piene le fosse.
40. (c) Moudřejší ustoupí. (it) Chi ha più giudizio più n'adoperi.
41. (c) V nouzi poznáš přítele. (it) Nel bisogno conosci l'amico. (it) L'amico si conosce nel bisogno.
42. (c) Dobré účty dělají dobré přátele. (it) Patti chiari, amici cari. (it) Patti chiari, amicizia lunga.
43. (c) Stará láska nerezaví. (it) L'amore vecchio non si guasta mai. (it) Il primo amore non si scorda mai.
44. (c) Špinavé prádlo se má prát doma. (it) I panni sporchi si lavano in famiglia / in casa.
45. (c) Všechno má svůj rub a líc. (it) Ogni medaglia ha il suo rovescio. (it) Ogni cosa ha un davanti e un dietro.
46. (c) Výjimka potvrzuje pravidlo. = (it) L'eccezione conferma la regola. (it) Non c'è regola senza eccezioni.
47. (c) Zdání klame. = (it) Le apparenze ingannano.
48. (c) Zvyk má železnou košili. = (it) L'abitudine ha la camicia di ferro. (it) Il lupo perde il pelo ma non il vizio.
49. (c) Šaty dělají člověka. (it) L'abito non fa il monaco. Italské přísloví je přesně opakem českého. (it) Vesti una fascina, sembrerà una regina; vesti una scopa, pare una priora.
50. (c) Hlad je nejlepší kuchař. (it) Quando c'è fame, c'è appetito. (it) Quando la fame batte, è buona ogni cosa.
51. (c) Zlost je špatný rádce. (it) L'ira / La fame è cattiva consigliera.
52. (c) Po přízni řízni. (it) Fratelli, coltelli.
53. (c) Sousedova kráva více mléka dává. (it) Il prato del vicino è sempre più verde. (it) Il pane degli altri è sempre più buono. (it) Il miglior vino è quello che si beve in casa degli altri. (it) Il vino degli altri non sa di rame.
54. (c) Doma není nikdo prorokem. (it) Nessuno è profeta in patria.
55. (c) Nic netrvá věčně ani láska k jedné slečně. (it) Cavallo, puttana e pesce non possono durare trent'anni.

IV. Neúplné (úsporné) struktury (syntagmi elittici) jsou izolované syntaktické struktury bez slovesa, které vznikly z potřeby rychle předat zprávu.

1. (c) Bližší košile než kabát. (it) Primo prossimo sé medesimo.
2. (c) Mladí ležáci, staří žebráci. (it) Giovane ozioso, vecchio bisognoso. (it) Gioventù disordinata fa vecchiaia tribolata.
3. (c) Za dobrotu na žebrotu. (it) Per il bene la miseria. (it) Chi bene fa al cavallo, il primo calcio è suo.
4. (c) Mezi slepými jednooký králem. (it) Nella terra dei ciechi chi ha un occhio è re. (it) Nel paese dei ciechi un guercio è re.
5. (c) Jaký otec takový syn. (it) Tale padre tale figlio.
6. (c) Jaký pán takový krám. (it) Se hai visto il padrone, conosci la bottega.
7. (c) Na hrubý pytel hrubá záplata. (it) Grosso il sacco, grossa la toppa.
8. (c) Pozdě bycha honit. (it) E' / Tardi chiudere la stalla, se il cavallo è scappato / se i buoi sono scappati.
9. (c) Až po práci legraci. (it) Prima il dovere , poi il piacere.
10. (c) Sliby chyby. (it) Ogni promessa è debito.
11. (c) Konec dobrý, vše dobré. (it) Tutto è bene quel che finisce bene.
12. (c) Mluvíti stříbro, mlčeti zlato. (it) La parola è d'argento, il silenzio è d'oro. Italské přísloví představuje parataxi.
13. (c) Pomalu, ale jistě. (it) Chi va piano, va sano e va lontano e chi va forte va alla morte. Italské přísloví představuje hypotaxi s 5 větami.
14. (c) Všude dobře, doma nejlépe. (it) Non si sta mai tanto bene come a casa propria.
15. (c) Na jazyku med a v srdci jed. (it) Il miele nella bocca e il veleno alla cintura. (it) Miele in bocca, coltello in seno.
16. (c) Jak k jídlu, tak k dílu. (it) Lesto a mangiare, lesto a lavorare. (it) Un bel mangiare, un bel lavorare.
17. (c) Štěstí ve hře, neštěstí v lásce. (it) Fortunato in amor non giochi a carte.
18. (c) Čím starší slepička, tím lepší polívčička. (it) Gallina vecchia fa buon brodo. (it) Vino vecchio e donne giovani.
19. (c) Sdělená bolest, poloviční bolest. (it) Cavato il dente, passato il dolore.

Přísloví i nadále zůstává solí projevu. Jeho krátký, stručný, neměný a často rýmovaný tvar napomáhá ke snadnějšímu zapamatování.

Příslloví se nám do mysli vrací zcela spontánně a ve vhodnou chvíli. Díky své lidové moudrosti a morálním hodnotám z minulosti, které chceme předat našim dětem, zůstává i dnes velmi aktuální. Určitě je dobré si je občas připomenout, nejenom abychom oslnili vzdělanou společnost, ale abychom i nadále předali krásu těchto lingvistických výrazů a prodloužili tak jeho trvání.

Také srovnání přísloví různých společenských kultur je způsobem, jak si uvědomit, že jsme si všichni tak blízcí i přes jazykovou bariéru. Bylo by žádoucí chránit tuto krásná, ve světě málo známá, česká přísloví jako kulturní a literární dědictví a bohatství a předávat je dalším generacím.

Zuzana Wotkeová

Obraz

Na obrázku jsou vyobrazeni dva ptáci se spřízněnou duší plny inspirace a tvořivosti symbolizující lásku, čistotu a věrnost mezi Českem a Itálií těchto dvou něžných přátel na Zemi. V dualismu ptáků lze spatřit příslib klidu, moudrost též symbol státnosti v každém z křídel, která otevírají srdce duchovní i fyzické a přináší mír, harmonii, světlo a ochranu. Vznášejí se nad pevninou i nad mořem nad ohněm i ve vlahém vánku, jsou nahore i dole koloběh života je tak vyobrazen. Akt trvalého rozvoje přátelství reprezentuje věnec v zobáčkách, který společně drží, a čímž tento tok neustále udržují, návštěvy i cestování mezi zeměmi podporují.

Lidé, jež mají trochu fantazie, mohou v obraze spatřit snoubení se našeho vnitrozemí s Apeninským poloostrovem nebo i ucítit prolnutí vůně teplé pizzy a zralého vína s hořkostí chmelu a čerstvého chleba.

Matěj Nekonečný

Hradec Králové

- úterý 13. března od 18:00: Italský večer v Pizzerii ETNA, povídání o Itálii u dobré pizzy či chutných těstovin
- pátek 13. dubna od 19:00: Italská degustační večeře s ochutnávkou vín, při které bude možnost podílet se na vaření v Miele Center Vlášek Hradec Králové
- pátek 1. června od 19:00: Ochutnávka vín s Vladimírem Kadleckem v Umělecké kolonii Bastion IV v Josefově
- neděle 24. června: Cyklovýlet s Martinem, VI. etapa

Připravujeme degustaci kávy a minikurz italštiny. Na všechny akce budou zaslány pozvánky s podrobnými informacemi. Program budeme postupně doplňovat a upřesňovat. Pokud máte nějaké nápady a návrhy, napište nám, budeme rádi. Těšíme se na setkání s Vámi na našich akcích. <http://www.prateleitaliehk.cz/>

Jana Broukalová

Přednáška o Tereze Stolzové – první slavné Aidě

Prvního března t. r. jsem se mohl v Castellana Trattoria na Novobranské ul. v Brně podělit s posluchači o hudební téma, týkající se české pěvkyně, která po většinu života žila v Itálii. Tereza Stolzová, rodačka z Kostelce nad Labem, představuje jednu z nejvýznamnějších uměleckých osobností, která proslavila svou vlast. Byla jedinečnou interpretkou dramatických sopránových operních rolí a stala se dokonalou pěvečkou představitelkou zejména v operách Giuseppe Verdiho. Všeobecně byla považována za hlasový fenomén s udivující technikou zpěvu, intonací, dramatickým přednesem i silou výrazu, což ji přineslo označení „primadonna assoluta“. V Itálii zpívala v 60. a 70. letech 19. století v mnoha operních domech včetně milánské La Scaly, některá díla komponoval nebo upravoval Verdi přímo pro ni (italská verze Dona Carllose, druhá verze Síly osudu, Aida, Requiem). Byl jsem překvapen zvědavostí pozorných posluchačů spojenou s řadou doplňujících a inspirujících otázek. Přednášku jsem obohatil třemi hudebními CD ukázkami vesměs z děl Giuseppe Verdiho.

Jan Malík

Den CAMIC v Brně

Návštěva velvyslance Italské republiky v ČR a zástupců Italsko-české obchodní a průmyslové komory v Brně.

Dne 22. 2. 2018 se uskutečnilo v Brně setkání velvyslance Italské republiky J. E. Alda Amatiho, členů představenstva Italsko-české obchodní a průmyslové komory a zástupců Společnosti přátel Itálie s názvem CAMIC DAY v Brně. Tuto návštěvu uspořádala Italsko-česká obchodní a průmyslová komora (dále jen „CAMIC“) ve spolupráci s Honorárním konzulátem Italské republiky v Brně a honorárním konzulem Ing. Pavlem Zezulou za účelem představení kanceláře CAMIC místní podnikatelské komunitě a navázání nových ekonomických a obchodních kontaktů, stejně jako projednání možnosti posílení turistiky, včetně zájmu na otevření nových leteckých linek do Milána a Říma. Setkání bylo zaměřeno na prohloubení obchodních a investičních kontaktů a nalezení nových příležitostí pro české a italské podnikatelské subjekty.

V Brně absolvovala delegace bohatý oficiální program, v rámci něhož proběhla také návštěva výrobních závodů členů CAMIC obchodních společností Nová Mosilana se sídlem v Brně a IN-EKO TEAM se sídlem v Tišnově. Po příjezdu a krátkém obědě následovala prohlídka prvního výrobního závodu Nová Mosilana. Obchodní společnost Nová Mosilana je největším výrobním závodem italského koncernu Marzotto Group a největším výrobcem vlněných tkanin v Evropě. Poté následoval přejezd do Tišnova u Brna a prohlídka výrobního závodu nového člena CAMIC, obchodní společnosti IN-EKO TEAM. Tato společnost je jedním z nejvýznamnějších výrobců zařízení pro mikrofiltraci ve střední a východní Evropě a je zaměřena na výrobu speciálních zařízení z nerezavějící oceli, zejména pro čistírny odpadních vod, ale i pro ostatní odvětví průmyslu. Za dobu své existence již instalovala úspěšně přes 3 000 zařízení po celém světě.

Poté od 16.30 hod. proběhlo slavnostní přijetí v sídle Honorárního konzulátu Italské republiky v Brně, který je zároveň sídlem CAMIC, za účasti J. E. Alda Amatiho, honorárního konzula Ing. Pavla Zezuly a členů představenstva CAMIC.

Na závěr dne se uskutečnila komentovaná prohlídka vily Tugendhat, kterou zajistil dr. Pavel Ciprian, předseda Jihomoravského pobočného spolku SPI, a to v českém a italském jazyce. Vila Tugendhat patří ke skvostům moderní architektury a nejlepším dílům slavného architekta Ludwiga Miese van der Rohe. Majitelé pozemku manželé Tugendhatovi měli jasnou představu o stavbě i interiéru, o velkých, vzdušných a prosvětlených místnostech, v nichž každá součást nábytku měla své pevné místo. To potvrzují i slova Ludwiga Miese van der Rohe z roku 1933: „Existují skutečné stavební prvky, z nichž lze vyvinout novou, bohatší architekturu. Dávají nám míru volnosti, které se už nechceme zříci. Teprve nyní můžeme prostor členit, otvírat a spojovat s krajinou, aby se naplnila potřeba prostoru dnešního člověka. Jed-

noduchost konstrukce, jasnost tektonických prostředků a čistota materiálu se stanou nositeli nové krásy.”

Všichni přítomní obdivovali kompletně prosklenou stěnu prvního podlaží, poskytující nádherný výhled do zahrady a na hrad Špilberk, dále dřevěné stěny a nábytek doplněný ebenovým a palisandrovým dýhváním, přepážky z onyxu, dovezeného z marockého pohoří Atlas. Použití exotických materiálů bylo nesmírně nákladné a ve své době i velmi kritizované, protože místo tak nákladné stavby mohl Fritz Tugendhat postavit pět set domků pro dělníky své textilní továrny. O prohlídku vily zapsané na seznam UNESCO jako jediné moderní stavby v České republice je obrovský zájem a lidé si ji musí rezervovat s několikaměsíčním předstihem. Nyní se vila otevře filmařům, neboť se zde bude natáčet celovečerní snímek Skleněný pokoj od Simona Mawera, inspirovaný osudem vily, proto všichni přítomní ocenili mimořádnou příležitost vilu navštívit a obdivovat úžasné prostory, které na svou dobu byly až příliš inovativní.

Táňa Urbánková

Procházka zahradami Toskánska a Benátska

Dne 5. února proběhla v liberecké pobočce SPI přednáška o italských zahradách, vedená Mgr. Jarmilou Hoškovou z oddělení specialistů zahradní a krajinné tvorby Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Liberci. Dozvěděli jsme se o historii italských zahrad obecně, o jejich koncepci a začlenění do krajiny; některé ze zahrad jsou soukromé, ale po dohodě s majiteli je lze navštívit, některé jsou veřejné, ale v přemíře památek, která nám jednotlivá italská města nabízí, jsou opomíjené.

Mimo jiné jsme virtuálně prošli zahrady v Pienze, Montepulcianu, villu Chigi ve Vicobellu, vily Torrigiani, Grabau, Barbagio, Emo a další.

Přednáškou se nám otevřely další možnosti a místa, na která myslet při návštěvách Itálie.

Miroslava Chroustová

Moravskoslezská pobočka Společnosti přátel Itálie pořádá v sobotu 14. dubna jednodenní tematický výlet

ZA STARÝMI ŘÍMANY DO RAKOUS

Staré Římany lze najít i za humny, třeba v Carnuntu a Retzu, jejichž návštěvu nabízíme. Překvapivě nedaleko za hranicemi jsou Pompeje, rakouské Pompeje. Tak se říká bývalému římskému vojenskému táboru Carnuntum, který je dnes jedním z největších archeologických parků v Evropě. Italský ráz má také půvabné náměstí městečka Retz, které proslavily unikátní středověké vinné sklepy. A víno se ve střední Evropě pěstuje díky starým Římanům ...

Prosíme o zaslání závazných přihlášek do **31. 3. 2018** (stačí v e-mailu na adresu prateleitalie.msk@seznam.cz). Posléze požádáme o zaslání platby **1 100 Kč** (pro členy SPI platící příspěvky a současné účastníky kurzů naší pobočky zvýhodněná cena **1 000 Kč**). Pokud se zájezd uskuteční, začátkem dubna bude účastníkům rozeslán podrobnější itinerář. V ceně je zahrnuta cesta pohodlným zájezdovým autobusem, vstup do areálu archeologického parku (9 EUR = cca 250 Kč), průvodcovské služby a pronájem sluchátek po dobu komentovaných prohlídek.

Návštěva vinných sklepů je fakultativní, vstupné je 11 EUR (pro skupinu od 15 zájemců 10 EUR/os.) – není zahrnuto v ceně zájezdu.

Odjezdovými místy budou Nový Jičín (cca v 5:30), Opava (6:30), Fulnek (7:00) popř. Ostrava, Olomouc a Brno.

Návrat kolem 23:00.

Společná návštěva Slezského divadla

Verdiho opery patří ke stálým repertoáru všech divadel, a to Slezské v Opavě není výjimkou. Pro letošní sezónu vybralo komickou operu Falstaff, jejíž velkou inspirací pro libretistu Boita byly Shakespearovy Veselé paničky windsorské a Jindřich IV. Verdiho si vesměs spojujeme s operami plnými dramatických zvrátů a velkých citů, ale mít nedůvěru k jeho buffě by bylo určitě škoda. Více než dvacítkou členů a příznivců Moravskoslezské pobočky Společnosti přátel Itálie případnou nedůvěru potlačila a v pátek 3. listopadu se vydala na Falstaffa. Samotnému představení předcházelo ve foyeru setkání u skleničky prosecca s ředitelem divadla Iljou Rackem a šéfem opery a režisérem nastudování Luborem Cukrem. Po milém přivítání panem ředitelem, který sám je členem Společnosti přátel Itálie, se slova ujal pan Cukr, který zasvěceně pohovořil o Verdiho Falstaffovi i svém režijním pojetí této opery.

Od úspěšné premiéry Falstaffa v La Scale v roce 1893, které se účastnil výkvět evropské aristokracie, uběhlo již hodně času, a přesto je tato komická opera stále živá nejen díky své krásné hudbě, ale i svým námětem. Dejme na závěr slovo Luboru Cukrovi: „Verdiho Falstaff je pro mě skvělou sondou do maloměst'áckých poměrů. To mě přivedlo k pohledu na celé dílo, které zvýrazňuje vztah okolí k nenáviděné a vysmívané postavě. Přes všechny peripetie, kterými si Falstaff projde, a je nakonec přijat i ostatními aktéry a musí si také získat i přízeň diváků. V textu závěru opery Falstaff upozorňuje: ‚Každá sorta tuctových lidí se mi posmívá a chlubí se tím; a přec beze mne oni, s takovou nadutostí, by neměli zrno soli. To jsem já, kdo vás činí mazanými, důvtip můj tvoří důvtip ostatních.‘ Sáhněme si do svědomí, kolikrát jsme se někomu smáli nebo o někom nepěkně mluvili. Kde jsou ti lidé dnes a kde jsme my? Myslím, že se to děje nejen v osobních vztazích, ale i například v politické sféře. Proto je v opeře ona paralela s volbami. Jen potřebujeme ten správný nadhled a životní zkušenosti, abychom stejné chyby neopakovali znovu. Dokud si toto neuvědomíme, budeme se stále vracet do stejných příběhů.“

Jaroslava Malá

Moravskoslezská pobočka

- 19. října: Italské odpoledne v Novém Jičíně
- 3. listopadu: společná návštěva Verdiho opery Falstaff ve Slezském divadle
- 20. listopadu: přednáška Andrese Pieralliho v Novém Jičíně na téma Italská mafie
- 12. února: přednáška Andrese Pieralliho v Ostravě s názvem Současná Itálie a Macchiavelliho Vladař po 500 letech

(podrobněji o uvedených akcích v samostatných příspěvcích)

Připravujeme

V březnu plánujeme další z cyklu prezentací regionů. Svůj rodný kraj představí Matteo Bianchi v prezentaci nazvané Chutě a vůně Apulie. Akce bude spojena s tematickou večeří v hotelu Opava. Akci poté plánujeme zopakovat také v Ostravě.

V Opavě stále probíhají kurzy italštiny s názvem Parliamo italiano! zaměřené především na nácvik konverzace, a to pro mírně pokročilé a pokročilé. Rádi bychom od poloviny února také zahájili „rychloukurz“ pro začátečníky Studiamo l'italiano.

Sledujte naše webové stránky www.prateleitalie-msk.cz, které jsou průběžně aktualizovány a kde je možné najít všechny potřebné informace, pobočka je také dostupná na Facebooku.

**Jaroslava Malá
a Táňa Pavlíková Alešová**

Italské odpoledne v Novém Jičíně

Na čtvrtek 19. října připravila Moravskoslezská pobočka SPI společně s Návštěvníckým centrem v Novém Jičíně Italské odpoledne, jehož hlavním cílem byla prezentace Novellary – což je partnerské město Nového Jičína – a propagace tamních produktů. Předsedkyně pobočky Táňa Pavlíková Alešová představila účastníkům italské město ležící v regionu Emilia-Romagna nejen z hlediska historického, kulturního a demografického, ale rovněž jeho produkty, které se pyšní národními i evropskými známkami kvality. Pro zajímavost přidala také několik kuriozit o italské výslovnosti a o slovní zásobě a jejich, ne vždy zrovna správném, chápání a užívání v češtině. Program včetně ochutnávky sýru Parmigiano Reggiano, tradičního balzamikového octa, sušené krkovičky zvané Coppa a vína Lambrusco bezchybně organizačně zajistilo Návštěvnícké centrum, v němž lze některé z produktů běžně zakoupit. To se také postaralo o degustaci jídel z místní italské restaurace a ríctových koláčů z Kunína. Akce s hojnou účastí se mimořádně vydařila a po Opavě a Ostravě se Moravskoslezská pobočka úspěšně uvedla v dalším městě regionu.

Táňa Pavlíková Alešová

Současná Itálie a Machiavelliho Vladař po 500 letech

Moravskoslezská pobočka SPI a Ústřední knihovna Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě společně uspořádaly přednášku česko-italského publicisty a překladatele Andream Pieralliho nazvanou Současná Itálie a Machiavelliho Vladař po 500 letech. Proběhla 12. února v Nové knihovně VŠB v Ostravě – Porubě v příjemné atmosféře. Pozvánkou byla fotomontáž, na níž se setkávají Cesare Borgia a Silvio Berlusconi. Jak by asi probíhal jejich rozhovor a co by si možná zakladatel moderní politikologie Niccolò Machiavelli myslel o současné italské politické scéně, také nad tím se italský odborník zamýšlel. Téma přednášky bylo zajímavé vzhledem k – tehdy blížícím se – volbám v Itálii, což potvrdily i četné následné dotazy. Za pobočku jsme rádi, že se nám podařilo uskutečnit po delší době akci v Ostravě a doufáme, že navázaná spolupráce s knihovnou VŠB bude úspěšně pokračovat.

Táňa Pavlíková Alešová

Přednáška o mafii

Moravskoslezská pobočka SPI uspořádala v Novém Jičíně přednášku Andream Pieralliho na téma Italská mafia, které je v Itálii bohužel stále velmi aktuální a ože-

havé. Jedná se o dlouholetý problém, který devastuje italskou společnost a ekonomiku mnohem více než současná uprchlická vlna.

Přednáška s trefným podtitulem „Hluboké kořeny jedovatého plevele pod okny nečinného zahrádkáře“ se konala v pondělí 20. listopadu v kavárně Coffee bar Cappello v Novém Jičíně, kam přilákala nemalé množství zájemců.

Táňa Pavlíková Alešová

Pobočný spolek Olomouc

- Zahájili jsme ve 2. pololetí šest kurzů italského jazyka, máme kolem 30 studentů.
- I letos se zúčastníme Italského dne na Korunní pevnůstce v Olomouci. Akce proběhne 30. června, podrobný program bude k dispozici od dubna na našich stránkách.
- Rádi oznamujeme, že letos bude letní kurz Týden s italským jazykem. Termín bude od 13. do 17. srpna 2018, místem konání bude tradičně Olomouc. Kurzovné činí 3 200 Kč, sleva 6 % pro členy SPI a studenty středních a vysokých škol.

Kvido Sandroni

Bližší informace: tel. 605 544 321, www.prateleitalie-ol.eu, info@prateleitalie-ol.eu.

Pobočný spolek Praha

- 9. 1. – proběhla v JTP na Senovážném náměstí tradiční přednáška Jiřího Holuba na téma „Současné dění v Itálii“. Další přednáška Jiřího Holuba je přislíbena.
- Bylo otevřeno 10 kurzů italského jazyka ve všech jazykových úrovních, tradičně v Malostranském gymnáziu v Josefské a nově v DNM ve Vocelově
- 26. 3. koncert v 19:30 koncert KALÉIDOS - Marina Bruno - zpěv, Giuseppe Di Capua – klavír, kaple v Atriu na Žižkově, Čajkovského 12, Praha 3
- duben – přednáška „D’Annunzio- počátky fašismu“ Kateřina Hloušková, členka SPI v Brně - v JPT Senovážné náměstí.
- 16. 6. 10:00–20:00 celodenní akce na nám. J. z Poděbrad s názvem „ Tutto italiano“ ve spolupráci s Městskou částí Praha 3 a CAMIC.
- Červenec – výstava italské výtvarnice Silvia Vezzuto v DNM
- Připravujeme letní jazykové kurzy v několika úrovních, znovu v DNM, koncipované podobně jako v loňském roce.

Elektronické kontakty pobočných spolků Společnosti přátel Itálie

Společnost přátel Itálie se, tak jako všichni, postupně orientuje na elektronickou komunikaci a elektronická media. Máme internetové stránky, alespoň většina poboček, máme profily na FB, také většina poboček, a tradičně využíváme e-mail. Již dnes jsou všichni členové, jejichž e-mailové adresy máme, pravidelně informováni. Pokud od nás nedostáváte pravidelně informace, zřejmě nemáme Vaši aktuální e-mailovou adresu – pokud si přejete být informováni, sdělte nám ji. Pokud si naopak nepřejete být nadále informováni, sdělte nám to a Vaše e-mailová adresa bude z adresáře odstraněna.

V tabulce uvádíme webové a FB adresy – tedy u těch poboček, které je mají. Komunikace se členy již dlouho probíhá prostřednictvím uvedených elektronických medií. Proto od každého člena i každé pobočky uvítáme další informace, které pomohou rozšířit naši vzájemnou komunikaci i na členy, kteří nám doposud svoji e-mailovou adresu nesdělili, anebo naopak – neznaly webové a FB adresy.

Jistě všichni přivítáme jakoukoliv aktivitu členů, která oživí vzájemnou komunikaci. Může se projevit v diskusních fórech na FB, může se projevit posíláním a zveřejňováním vlastních fotografií, třeba z dovolené v Itálii, potravin v italských restauracích, a podobně. V budoucnu plánujeme otevření rubrik tematicky vymezených, na kterých se právě projeví individuální aktivita.

Kontakty

POBOČNÝ SPOLEK	WEB	FACEBOOK
Jihočeský	www.prateleitalie-jc.webnode.cz	Společnost přátel Itálie – jihočeská pobočka
Hradec Králové	www.prateleitaliehk.cz	Společnost přátel Itálie – Hradec Králové
Jihomoravský	www.prateleitaliebrno.cz	Společnost přátel Itálie – Brno
Liberecký	Společnost přátel Itálie – pobočka Liberec
Moravskoslezský	www.prateleitalie-msk.cz	Moravskoslezská pobočka Společnosti přátel Itálie
Olomoucký	www.prateleitalie-ol.eu	Společnost přátel Itálie – Olomouc
Plzeňský	www.italstinaplzen.cz
Praha	www.prateleitalie.eu	Společnost přátel Itálie
Vysočina	www.pratele-italie-vysocina.webnode.cz	Společnost přátel Itálie Vysočina– amicitalia

Tutto Italiano 2018

SPOLEČNOST PŘÁTEL ITÁLIE, Z.S. VE SPOLUPRÁCI S MĚSTSKOU ČÁSTÍ PRAHA 3 A ITALSKO – ČESKOU OBCHODNÍ A PRŮMYSLVOU KOMOROU – CAMIC

POŘADÁ „TUTTO ITALIANO“ 2018
KDY: 16.6.2018 OD 10:00 DO 20:00
KDE: NÁMĚSTÍ JIŘÍHO Z PODĚBRAD, PRAHA 3

CÍLEM AKCE JE PŘEDSTAVIT VEŘEJNOSTI PRAVOU ITÁLIÍ SE VŠEMI JEJÍMI ATRIBUTY. SOUČÁSTÍ PROGRAMU BUDE PRODEJ TYPICKÝCH ITALSKÝCH POTRAVIN, PŘEDSTAVENÍ REGIONÁLNÍCH KUCHYNÍ, VÍNA A KÁVY. NEBUDE CHYBĚT ANI COOKING SHOW NEBO PŘEDSTAVENÍ BARISTY. SAMOZŘEJMOSTÍ BUDE BOHATÝ DOPROVODNÝ PROGRAM, MIMO HUDEBNÍCH A PĚVECKÝCH VYSTOUPENÍ TO BUDE I VÝTVARNÝ WORKSHOP, MÓDNÍ PŘEHLEDKA A VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ. NEBUDOU CHYBĚT ANI ITALSKÉ VOZY A SKŮTRY A SOUTĚŽE O ZAJÍMAVÉ CENY.

ZÁRUKOU AUTENTIČNOSTI TOHOTO PROJEKTU JE JAK SPI, Z.S., KTERÁ V PŘÍŠTÍM ROCE OSLAVÍ JIŽ 30 SVÉHO TRVÁNÍ A MÁ PODPORU ČESKO-ITALSKÝCH VZTAHŮ ZAKOTVENOU PŘÍMO VE SVÝCH STANOVÁCH, TAK CAMIC, KTERÁ V LOŇSKÉM ROCE OSLAVILA 15 LET OD SVÉHO ZALOŽENÍ.

AKCI UDĚLIL ZÁŠTITU J.E. ALDO AMATI, VELVYSLANEC ITALSKÉ REPUBLIKY V ČESKÉ REPUBLICE A DOTT. GIOVANNI SCIOLA, ŘEDITEL ITALSKÉHO KULTURNÍHO INSTITUTU V PRAZE.

OBSAH 1. ČÍSLA XXIII. ROČNÍKU ZPRAVODAJE SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

1. Úvodem	1
2. Uhradili jste členský příspěvek za rok	2

OD NAŠICH PŘÍSPĚVATELŮ

1. Ustavení Meziparlamentární skupiny přátel ČR – Itálie	3
2. Dva rozhovory	4
3. Gabriele D'Annunzio: „Musíme tvořit vlastní život, stejně jako tvoříme umělecké dílo.“	5
4. Praha magická	8
5. Česko-italská přísloví podle syntaktických struktur	9
6. Obraz	17

Z NAŠICH POBOČEK

1. Pobočný spolek Hradec Králové	18
2. Jihomoravský pobočný spolek	18
3. Pobočný spolek Liberec	20
4. Moravskoslezský pobočný spolek	21
5. Pobočný spolek Olomouc	25
6. Pobočný spolek Praha	25

Na autorské a redakční přípravě tohoto čísla se podíleli

Jana Broukalová, Kateřina Hloušková, Miroslava Chroustová, Pavel Kopp, Jan Kříž, Jaroslava Malá, Jan Malík, Vojtěch Munzar, Táňa Pavlíková Alešová, Eva Poddaná, Matěj Nekonečný, Kvido Sandroni, Táňa Urbánková, Zuzana Wotkeová

Technická spolupráce

Zdeněk Sladký

ZPRAVODAJ SPOLEČNOSTI PŘÁTEL ITÁLIE

Zapsán v evidenci periodického tisku pod číslem MK E 14783

Vydává Společnost přátel Itálie, zapsaný spolek, IČ: 00564842